

Duško M. Petrović

Viski predstavnik

iliti

doček Nove 2010. u BiH, ne bih

(tv satira)

Etna 2010

Mjesto:

Stan porodice Novaković.

Vrijeme:

31. decembar 2009.

Lica:

Stojan Novaković, domaćin,
Milica, kćerka,
Marko, sin,
Danica, supruga,
Đurađ, otac Stojanov,
Amer, policajac i
Bari, nezvani gost

Uobičajene pripreme za doček
Nove godine u prosječnom stanu u
Banjaluci, Trebinju, Bijeljini...

Predsoblje, ulazna vrata.

Majka Danica, s tri cegeza u jednoj
ruci i dva u drugoj, polako otvara
vrata i kad uđe vidimo da za sobom
vuče i ona pijačna kolica s prepunom
torbom, koja je još okićena crvenim,
plavim i bijelim najlon kesama.
Zatvara vrata za sobom i sve to tegli
do kuhinje. U kuhinji vadi kupljenu
robu i ređa je po radnim površinama...

Predsoblje, ulazna vrata.

Otac Stojan, otvara vrata, ali se
prije pojavljuje glava pečenog praseta
(naravno na ražnju), pa tek onda
Stojanova, nasmijana, ponosna...

Stojan:
Daanooooo!

Kuhinja.

Danica:
Molim, Stojane, molim! 'Očeš da
pitaš gdje da staviš prase.

Predsoblje.

Stojan (za sebe):
Pa, jes' to sam htio...

Danica (OFF):
Gdje i prošle godine, Stojane; gdje i
prošle!

Stojan:
A čime da ga...

Danica (OFF):
... Da ga pokriješ dok ja ne
oslobodim sto u kuhinji... Čime i
prošle godine, Stojane; čime i prošle.

Stojan prisloni ražanj s prasetom u
ćošak predsoblja, ode do kuhinje,
izvadi iz ladice karirani stolnjak – vidi
kako se Danica prosto zatrpala robom
– pa kao da se iskrada, vrati se u
predsoblje, umota prase, potapše ga
malo po obrazu (kao da je neko drago
mu čeljade), te zviždućući uđe u
dnevnu sobu.

Dnevna soba.

Trosjed ispred niskog stola pred
vitrinom s televizorom.

Stojan se zavalj na trosjed, digne
noge na stolić i raširi novine...

Iz svoje sobe izlazi sin mu Marko.

Stojan pogleda na sat (jedanaest je)
i vrati se čitanju novina.

Marko stoji pored otvorenih vrata
svoje sobe.

Stojan na trosjedu.

Marko pored vrata.

Stojan na trosjedu.

Marko se vraća u svoju sobu.

Markova soba. Marko se vraća
u krevet i pokriva po glavi.

Stojan na trosjedu. Gleda na sat.
Čuje se otvaranje vrata Miličine sobe.
Stojan se okrene.

Marko:

Je l' znaš kako se završila
utakmica...

Stojan:

Dobar dan.

Marko:

Dobro jutro. Je l' znaš kako se
završila utakm...

Stojan:

Ne znam. Spavao sam. Idi u
kuhinju i pomoz malo majci...

Marko:

Da.

Stojan:

Tačno u sekundu! Ama, u bocu!

Milica stoji pored vrata svoje sobe i proteže se. Trlja oči...

Stojan na trosjedu.

Milica pored vrata svoje sobe.

Stojan na trosjedu.

Milica otvara vrata Markove sobe, vidi da on spava, pa se i ona vraća u svoju sobu, legne i pokrije se po glavi.

Stojan na trosjedu. Opet gleda na sat. Ustaje.

Dolazi Đurađ i donosi neke pornografske novine.

Stojan mu ide u susret, pomaže mu da pride i sjede na trosjed.

Uzima novine od njega i nosi ih u kantu za smeće. Usput vidi kako Danica posluje po kuhinji, pa se opet "iskrada"; vraća se na trosjed – nosi kilo rakije i dvije čašice.

Piju na eks.

Milica:
Dobro jutro, tata.

Stojan:
Dobro jutro, sine.

Milica:
Nisam sin! Ja sam ti kćer, a sin ti još spava.

Stojan:
Ne spava. Eto ga u kuhinji, pomaže majci.

Milica:
Marko?!

Stojan:
Vrijeme je da tata popije lijek.

Đurađ:
Jesi li ti znao, Stojane, da žene mogu...?

Stojan:
Ama, do šta je tebi, tata!?

Đurađ:
A, to! Aj' kad je nagon'ca.

Stojan:
Ajde, tata da popiješ lijek (glasno govori da ga čuje Danica u kuhinji; namigne ocu) E, još ovaj lijek i gotovoooo!

Brzo sipa druge dvije.
Cimnu i te druge čašice, pa Stojan
skloni i bocu i čaše.

Čuje se zvono na ulaznim vratima.
Stojan ide da otvori.

Predsoblje. Stojan otvara vrata i
vidi policajca. Američkog!?

Amer se okreće i vidi da mu nema
pomoći, pa vadi papir i važno ga
predaje Stojanu.
Stojan uzima i čita.

Iza njegovih leđa izviri, pa izade
pred Stojana panker, veselnik okićen
lancima i cvekama, ima mindušu i na
uvetu, i na usni, i na nosu, a kosa mu
kao u rimskih legionara...

Amer:
Doubar dan.

Stojan:
Dobar dan. Kojim dobrom?

Amer:
O, jes dobro, dobro, veri dobro!

Stojan:
Ne vjerujem, al' ajd da čujem.

Amer:
Your family, well, vaša poro...

Stojan:
Moja srećna porodica!

Amer:
OK?

Stojan:
Nije, al' šta se ja pitam... K'o bula s
gaćama.

Amer:
Come on, boy.

Amer kucka po papiru koji Stojan još drži ispred sebe kao kakvu tapiju.

Bari "nasmijan", iskežen, klanja se, umiljava, kerebeči... Pruža ruku da se pozdravi sa Stojanom.

Amer pozdravi (kao vojnik), gurne Barija kroz vrata, pored zabezeknutog, zabeućenog Stojana.

Sluđen, Stojan otpozdravlja kao da i on ima šapku na glavi.

Zatvori vrata i vidi da je Bari već odmaglio, pa požuri za njim.

Dnevna soba.

Bari stoji na sred sobe, kao izgubljen slučaj, ne zna šta će s ispruženom rukom...Đurađ sjedi na trosjedu i krsti se.

Stojan uzima Barija za ruku, a drugu mu prebaci preko ramena i vodi ga do stolice, do velikog stola na kojem će kasnije biti novogodišnja večera.

Ulazi Danica, Bari joj odmah pruža ruku, Danica bježi u kuhinju.

Stojan posadi Barija u stolicu i trči u kuhinju.

Kuhinja.

Stojan:

Neeeeeee! Neću!... Ma, neću! ... Ma, ne dolazi u obzir!

Amer:

At two after midnight..

Stojan:

Nije đavo, tata, nije! Objasniću ti poslije...

Stojan:

Ništa ja tu nisam kriv. Ništa! (vadi onaj papir iz džepa) Evo...

Danica:

Nemoj ništa da mi čitaš.

Danica je srećna, ljubi Stojana;
ovaj se čudi.

Danica pogledom pokazuje u
stranu.

Zajedno izlaze iz kuhinje i ulaze u
dnevnu sobu.

Milica, u spavaćici, sjedi pored
Barija i nešto pričaju, naravno na
engleskom.

Milica ulazi u svoju sobu, a iz
svoje, naravno samo u gaćama, izlazi
Marko (jedan kadar, jer su vrata do
vrata).

Stojan:
Moram da ti objasnim da ga je, evo,
sad doveo žandar, i to američki...

Danica:
Doveo?!

Stojan:
Šta bi?

Danica:
Nema veze ko je, ni ko ga je doveo
i zašto; važno je da nije...

Stojan:
"Važno je da nije..."?

Danica:
Prepala sam se da ga nije Milica
odnekud dovukla, da nije, daleko
bilo...

Stojan:
Taman posla! Milica je pametno
dijete.

Danica:
Ju!

Stojan (vikne):
Milice!!! (pa onda blago, s
ljubavlju) Idi, kćeri, obuci se, pa dođi.

Milica (Bariju):
Just a moment.

Marko:
Ops! (zastane, pa se sjeti)
Miliceeee!

Iz svoje sobe izlazi Milica, obučena; Marko se vraća u svoju sobu (rez). Marko izlazi, obučen.

Svi sjedaju oko velikog stola, čak je i Đurađ ustao s trosjeda, pa zamalo da sjedne pored Barija, ali se na vrijeme trže i ode da sjedne na sasvim suprotnu stranu. Za stolom je šest stolica, ali Stojan stoji.

Vadi papir iz džepa.

Stojan:
Ne viči. Nije njen.

Marko:
Ne vjerujem.

Stojan:
Dobro. Sjedite sad

Marko:
Nemoj ništa da nam čitaš.

Đurađ:
Pročit'o si, pa što rekla...

Milica:
... Učiteljica...

Danica:
... Ajd ti to sad svojim riječima.

Stojan:
Ovaj... Momak je iz njihovog, tog međunarodnog popravnog doma...

Đurađ:
Vidio sam ja odma' da je on vaspitno zapušten.

Marko:
Tako je, tako, čestita starino!

Stojan:
I sad... U okviru programa socijalizacije ličnosti koje su marginalizovane i opštih intencija da se...

Danica:
Svojim riječima, Stojane, svojim.

Stojan:
Oni, eto, hoće da Bari, tako se zove (pokaže na njega rukom), bar za Novu godinu osjeti toplu porodičnu atmosferu i radost zajedničkog dočeka Nove godine i...

Tapše ga po ramenima.
Bari se smješka.

Danica:
...I?

Stojan:
Šta "iii"?!

Marko:
I onda će oni to da nam lijepo plate?

Stojan:
Neće. Čak mislim da mi moramo da platimo njemu.

Pokazuje u papir.

Danica:
Misliš ili znaš?

Đurađ:
Zna! Samo ne smije da prizna.

Đurađ i Marko ustaju od stola.

Milica:
Jadničak.

Stojan:
Ko? Ko je jadnik?!

Milica:
Jadničak... On, tata, on. Vidi kako je...

Bari je skrušen.

Danica:
Kako li je sad njegovoj majci... (Milici) Pitaj ga ima li majku.

Đurađ i Marko na trosjedu.
Danica i Milica sa Barijem za stolom;
Stojan i dalje stoji.

Marko:
Nema! Nema on majku, njega je
roda donijela.

Đurađ:
Ovo nije mog'o jedan čoeak da
napravi i jedna žena da rodi.

Marko:
A šta misliš ako te razumije, ako su
nam ga utrapili da vide...

Milica:
Pa, da! Možda nije on objekat
projekta, to "socijalizacija",
"intencija"... Možda smo mi ti nad
kojima se vrši ispitivanje...

Danica:
Kuku!

Marko:
Kucnuo je čas!

Stojan:
Ne! Ne možemo da ga izbacimo.
Jednostavno, ne možemo... Doći će
čovjek po njega, u dva po ponoći, a
dotle...

Danica:
Kukuuuu!

Marko:
A tek što će biti veselo ako se Bari
nabari!

Đurađ:
Pitajder ga je l' mu to "Bari"
kršteno ime, ili je 'nako, od milja...

Marko:
Bari? Bari je skraćeno od baraba...

Danica i Milica:
Stidi se!

Danica skoči i donese mu kolač na tanjiriću, a Milica mu sipa sok u čašu..

Bari se služi. Polako. Ceri se... Jede, zalijeva...

Zatamnjenje.
Odtamnjenje.

Kuhinja.

Danica nešto kuva, dodaje začine u šerpu; jedan, drugi... Barijeva ruka hvata njenu ruku, uzima od nje tu teglicu i daje joj drugu.

Bari:
No kari. Origano.

Danica:
Origano u...

Bari:
Jes... Its fajn!

Danica:
Možda i bude. Vid'ćemo.

Zatamnjenje.
Odtamnjenje.

Dnevna soba.

Đurađ raširio novine po stolu, a po novinama poredao djelove svoje prastare puške, kremenjače. Čisti je i glanca; sprema je da i večeras s terase grune u nebo; do sad ga nikad nije izdala, ako ne bi sad, post joj ćaćin.

Prilazi mu Bari i odmah sa stola uzima neki dio puške.

Bari ne ostavlja

Đurađ:
Ostav' to.

Bari ne ostavlja.

Đurađ:
Ostav' to.

Đurađ iz pojasa vadi kuburu.
Utrčava Stojan.

Đurađ, k'o Srđa Zlopogleđa, čeka da vidi šta će biti, pa kuburu vraća za pojas tek kad je svojim očima vidio da je Stojan uzeo iz Barijevih ruku onaj dio kremenjače, spustio ga na sto i odveo Barija sa sobom.

Đurađ ponosan.

Zatamnjenje.

Odtamnjenje.

Kuhinja.

Stojan siječe meso s ražnja, pravi zgodne parčiće i ređa ih u dva ovala, ali kako koje parče stavi – Bari ga uzme i stavi na drugo mjesto u tom ili u drugom ovalu.

Nemaju rukavice, pa drže najlon kese na rukama.

Bari se ceri, k'o retardiran, a opet: biće da nije, nego se pravi blesav i radi po svom ćefu...

Stojan:

Nemoj, tata, molim te!

Stojan:

Bolje bi bilo da uzmeš tanjir, pa da jedeš, umjesto što mi kvariš poredak!

Bari:

Poouredak?

Stojan:

Poredak... U ovom slučaju to je da bude poredano onako kako ja, a ne kako ti hoćeš. U onom važnijem značenju poredak je da u našoj državi sve bude uređeno onako kako mi želimo, a ne kako želi onaj... onaj...

Bari:

Viski.

Stojan:

Viski?! ...Ne *viski*, nego *visoki* predstavnik. Razum'ješ?

Stojan skine kesu s ruke, sipa mu viski i pruža čašu.

Stojan vrati najlonsku kesu na lijevu ruku i nastavi da siječe meso i ređa ga u ovale, a Bari — koji drži kese na obema rukama – skida ih kad god pijucne malo viskija i opet stavlja da bi svako parče mesa premjestio...

Stojan ga pogleduje i vrti glavom, Bari se smiješi.

Zatamnjenje.
Odtamnjenje.

Milica pred ogledalom, šminka se. Lijepa je.

Bari je potapše po ramenu, ona se okrene i on joj u nekoliko poteza krejonom i s malo crvenila nagrđi lice: postalo je oštrog pogleda, mrgodno, bolesno crveno, okruglo pa na čoš...

Milica istrčava iz svoje sobe i ulijeće u kupatilo, a Bari polako – kao da je obavio neki važan zadatak – mirno išeta iz njene sobe, dogega do trosjeda i sjedne da gleda tv.

Zatamnjenje.
Odtamnjenje.

Bari:
I don't understand!

Stojan:
A da ti opsujem mater, ti bi rek'o "Ja racume tebe"... Jebi ga, burazeru, nije pošteno.

Bari:
What?

Stojan:
Ništa, evo ti viski... A led ti je na Igmanu, ako baš ne možeš bez njega.

Stojan:
Hm. Viski predstavnik...

Kupatilo.

Marko istiska kalodont iz tube na četkicu.

Barijeva ruka mu oduzme tubu, pa uz istisnutu količinu kalodonta prisloni lenjir i onda nekim plastičnim štapićem skine "višak" kalodonta sa četkice.

Marko je zabezeknut. Trgne se.

Bari ga pokroviteljski pomiluje po ramenu; Marko je samo u majici atletskej...

Bari izlazi iz kupatila, krećući se unazad.

Zatamnjenje.
Odtamnjenje.

Kuhinja.
Danica i Stojan.

Marko:
Ej! Legionar! Šta ti je?! Imaš problem?

Bari:
Oh, no. You have a problem.

Marko:
Marš u pizdu materinu! Pederčino!

Bari:
Oh, no! No! I think... I think...

Stojan:
Izluđuje me ovaj Bari.

Danica:
Sam si kriv. Nisi morao da ga primiš.

Stojan:
Morao sam.

Danica:
Ima li tu, Stojane, nešto što ja ne znam, što mi nisi rekao?

Stojan:
Nema. Sve sam vam rekao.. I tebi i djeci.

Danica:
A šta bi bilo da si ti rekao da nećeš
da ga primiš?

Stojan:
Rekao sam im da neću... Čak sam
rekao "Ne dolazi u obzir!"

Danica:
Pa kako je onda ova bezobzirnost
došla u obzir?

Stojan:
Vidjela si papir.

Danica:
Stojane... Ako ovaj s lancima,
brnjicama i karikama...

Stojan se nasmiješi.

Stojan:
Ovaj okićeni!

Danica:
Ju!

Pogledaju se "značajn o", pa brzo,
brže, najbrže odjure u dnevnu sobu.

Da. Dogodilo se baš ono čega su se
bojali: Bari je odnekud donio jelku i
mnogo, mnogo onog evroatlanskog
kičeraja objesio o njene grane.

Ispod jelke su paketi i paketići s
poklonima.

Iz svoje sobe izlazi Milica.

Milica:
Ju!

Iz svoje sobe izlazi Marko.

Marko:
Al' će djeca da se raduju...

Iz svoje sobe izlazi Đurađ.

Marko:
...a i podjetinjeli ima da se obraduju
samo tako!

Danica prilazi drvetu i pokušava da
nešto promjeni.

Marko:
...ako ne dođe do nekih bitnijih
promjena!

Danica:

Ja mislim da bi bolje bilo da ovaj pajac bude dolje, malo niže, a da se...

Bari joj to, naravno, ne dozvoljava.

Bari ni ostalima, kojimu prikalze i takođe imaju neke ideje o promjenama na jelki, ne dozvoljava ništa, ama, ništa! Ima tu čak i prijetnji, guranja...

Zatamnjenje.

Odtamnjenje.

Bari poskidao one lance i čudesa sa sebe, pa vitla njima kao da je takmičar u istočnjačkim borilačkim veštinama – čuva jelku nakindurenu.

Švenk na sto. Čeljad ruča.

Kamera se opet vrati na Barija, Bari vitla i zamahuje; kamera ide opet na čeljad koja mirno sjedi i jede, pa još jednom na Barija, koji konačno popušta i sve svoje lance, karike, đinđuve i ostalo ponovo kači na se i prilazi stolu; hoće i on da jede.

Jedu. Zalivaju vinom, sokom...

Zatamnjenje.

Odtamnjenje.

Stojan sjedi na trosjedu s daljinskim u ruci kao da isukanu sablju drži. Pored njega sjedi Danica i plete čarape; vunene, naravno.

U gro planu vidimo vješte ruke, igle, pletivo. Kamera polako silazi niz ono što je opleteno, silazi, još silazi, skreće lijevo – čarape meandriraju po podu između njenih i njegovih nogu... Kamera se uz njegove noge i tijelo penje do lica mu ozbiljnog.

Stojan:

Kome pleteš te čarape?

Kamera polako ide desno na njeno lice.

Kamera se isto tako vrati na njegovo lice.

Kadar se brzo širi i vidimo kako Stojan prislanja čarapu uz nogu, a ostatak dužine podiže uvis, pa se i to u golemom višku preklopilo; Danica i dalje plete, plete...

Odnekud se stvori Bari.

Da nica i dalje plete

Danica:
Tebi. Poklon za Novu godinu.

Stojan:
Da sam žirafa, bile b' mi taman!

Stojan:
...A da nisi ti, možda, namjenila ovo nekom drugom?

Bari:
Oh, yes! It's european standard.

Stojan:
Što će reći, trebaju mi tako velike noge da bih stigao u Evropsku uniju!?

Bari:
Oh, yes...

Stojan:
Ma, kako da nije "jes", čovječe... Super je!

Bari:
Congratulation!

Stojan (Danici):
Ama, zaustavi se, ženo, jes' poludjela?!

Danica:
Naravno da nisam... Nego sam baš htjela da na ovom primjeru pokažem glupost i ovog, i svih ostalih prijedloga, zahteva, surovih uslova i prljavih ucjenjivanja za to famozno članstvo u Evrounijatskom

društvu... Od najnižeg do najvišeg nivoa!

Bari se pravi nevješt...

Stojan:

Pa ti je sad baš ovaj... ovaj Bari nekakav pokazatelj?!

Danica:

I on je njihov! Oni su ga ovdje poslali.

Stojan:

Prvo, koji "oni", a drugo, i da jesu, nije ti on... nije ti Bari taj... visoki predstavnik... Mada, liči... (smije se) Ma, ko jaje jajetu!

Bari:

Vis-ki pred-stav-vnik.

Stojan:

Ti da ćutiš!

Bari se, kao, izvinjava, ali se vidi da to radi neiskreno. Vidi se da on vjeruje da je ovdje među nižima od sebe, mnogo nižim.

Bari:

I, I... (tj. Aj, aj...)

Stojan:

Aj' još kaži da si "imao najbolju namjeru", pa da dižem ruku na se!

Bari:

Oh, yes... Yes, yes...

Stojan:

Jest, jest. I ja kažem da jest.

Bari:

Yes, very good na-mje-ra-u...

Stojan (Danici):

Jesam ti rek'o!... I put u Evropu popločan je najboljim namjerama!

Danica i Stojan se smiju.
I Bari pokušava da se uklopi

u taj smijeh, ali mu to Stojan ne
dozvoljava, nego ga tjera da obuče te
dugačke čarape, te od metar il' dva.

Bari se zapetljao u obuvanje
predugačkih "evročarapa", Danica i
Stojan mu se smiju, a dolaze i ostali,
pa se i oni smiju šepRTLjavom Bariju.

Zatamnjenje.
Odtamnjenje.

Švenk kroz dnevnu sobu. Naravno,
od televizora na kojem je neka
narodna pjesma (stara, normalna, ne
onaj bljakasti *turban folk*), pa prema
ukusno postavljenom stolu za svečanu
novogodišnju večeru.

Kadar se širi i vidimo kako Danica
i Stojan, lijepo obučeni dolaze (ona je
ponosna na trpezu, a on na nju);
sjedaju.

Dolazi Milica, lijepa, lijepa, pa baš
lijepa, a obučena – k'o princeza. Sjeda
s tatine lijeve staje (s desne je
Danica).

Dolazi Marko. I on je skockan,
tip-top momak. Sjeda do Milice.

Dolazi Đurađ. Na njemu je narodno
odijelo, ono stajaće, na prsima
orden... Sjeda do Marka.

Zgledaju se. Što li nema Barija?
Evo ga!

Kakav je vazdan bio, takav je i sad.

Stojan pokazuje kako su svi
dotjerani, lijepo obučeni..

Milicia u svojstvu prevodioca.

Stojan:
Mi se dotjerali, uredili; da fini i
lijepi uđemo u Novu godinu. ..

Bari:
Me, too...

Milica:
"Ja takođe" ... Tako kaže. Vidim i ja
da nije, ali " Me, too " znači "ja
takođe".

Pokazuje rukom na svoje uvo.

Đurađ:

Ubio me Bog ako nije samo uvuk'o novu brnjicu u nos... ili u uvo i to računa da se doćer'o!

Pokazuje i on na svoje uvo.

Bari:

Oh, yes, yes. It's spetial, very spetial brnj-rnj-njica.

Bari sjeda.

Danica:

Samo za svečane prilike!

Marko:

Sjedi, sokole, i reci šta ćeš da piješ...

Marko sipa djedu rakiju.

Đurađ:

Ja ću onu moju. Onu što sam je ja pek'o.

Marko:

Samo te i ima. Nema kod Stojana da se neka druga žestina kupi dok se sve i kap tvoje rakije ne popije!

Đurađ:

E, jes dobra! ... Zbilja, Stojane, oklen ti?

Stojan:

Tvoja je, tata, znaš da je tvoja. Donio si je kad je Marku bilo deset godina i rek'o da mu bude i za svadbu...

Pokazuje na Barija.

Marko:

A ima je toliko, da se ne samo za moju, nego i za svadbe unuka i unučica mojih neće moći popiti!

Đurađ:

Daj i kikirezu jednu.

Milica:

On je panker, djede. Panker.

Bari se kezi. Pokazuje da je već pio viski.

Stojan ide da donese viski.
Marko sipa Milici sok i Danici malo, malčice rakijice.

Vratio se Stojan. Sipa viski Bariju...

...Sipa i sebi...

...Sipa i sinu.

Đurađ se ljuti. Mala mu je to utjeha.

Đurađ:
Kikirez!

Marko (Bariju):
Šta pije pjetlić?

Bari:
Whisky. Only whisky.

Marko(Stojanu):
Nisi valjda načeo onaj viski što si (ga) spremio za mito...

Bari:
Mithology!

Stojan:
Nije mitologija, Bari. Mito je kod nas najobičnija, svakodnevna pojava. Mito i korupcija!

Danica:
Samo dno da pokriješ, da nazdravim, eto...

Stojan:
Hoće l' još neko viski?

Marko:
Ajd, da vam pravim društvo.

Đurađ (Stojanu):
Znaš kad ću ponovo da ti donesem rakiju?! Nikad! (pa se okrene Marku)
Znaš kad? Na svetog nikad, a možda ni tada!

Danica:
Evo ja pijem tvoju rakiju, djede.

Marko:
Izvinite, gospodo, ali obaveze prema precima i tradiciji, prema vaspitanju i običajima, nalažu mi da vas ostavim bez mog učešća u ispijanju tog evroatlanskog...

Marku mu odobrava, potvrđuje.

Stojan daje svoju čašu Milici.

Milica hoće da prespe iz Stojanove čaše u Barijevu, pa kad vidi da je mala, sve mu prelije u veliku čašu za vodu. Bari se ceri, krevelji. Marko joj daje i svoju čašu s viskijem, pa Milica i to prespe u Barijevu novu, veliku čašu. Bari seiri...

Stojan sipa sebi rakiju, pa i sinu, pogledima se dogovaraju da odobrovolje djeda.

Kucaju se čašama.

Pokazuje na oca.

Bari pije, pije...

Đurađ:
... Boliglava... To je boliglav!

Danica:
Zbilja, Stojane, kako možeš to da mu učiniš?

Stojan:
Izvini, tata.

Marko:
Živio, djede.

Đurađ:
Živio, sokole!

Marko:
Kucni se i s njim...

Đurađ:
'Oću, al' samo zbog tebe. Nije zaslužio, nije... Ajd', progunem nekako što je dov'o ovog sa četkom na glavi, a on još i viski s njim... On...

Danica:
Nemoj da se uzrujavaš, ne vrijedi to tolike nervoze i...

Đurađ:
Za srce me uj'o, je l' znaš? Za srce!

Stojan:
Dobro, tata, izvini.

Milica:
Živio, djede!

Bari je u međuvremenu pio i pio,
vidi se na čaši da je baš dosta
odvadio.

Đurađ pustio suzu, gleda kako bi je
otro da niko ne vidi, ali ne uspjeva,
golema je suza muška, pa još junačka.

Bari se čudi. Ništa ne razumije... A
plus što ga je piće uhvatilo.

Bari je k'o pokisla kokoš.

Đurađ još briše suze. Milica mu
pomaže da se sredi.

Danica nutka.

Stojan čeka s kim će da nazdravi.

Marko se kucne s njim, ispiju i
sjedaju da jedu.

Danica pojačava ton na televizoru.
Neko pjeva o hajduk Veljku ("Raslo
mi je badem drvo"), pa Đurađ opet
zasuzi, ali je sad ojačao, pa uzima
čašu i svima nazdravlja, veseli se...

Svi se vesele, pjevaju zajedno s
onim sa ekrana.

Đurađ:
Živ'la i vesel'la se! Vazda vesela
bila, ti najljepša među devojkama!
Milice, carice Milice!

Marko:
A Lazar, djede; gdje joj je Lazar?

Đurađ:
Ima vremena. Polako. Mlada je
još... Biće i Lazara, ne boj se...

Đurađ:
"Care Lazo od Srbije glavo"! ...
"Nevjera ti sjedi uz koljeno..."

Marko:
"Ispod skuta pije 'ladno vin..." Ne
vino, djede; viski! Pije 'ladni viski sa
Barijem nabarenim!

Stojan:
Dobro, ajd' sad da nazdravimo, pa
da lijepo večeramo i...

Đurađ (ustao, klikće):
Hajduk Veljko! Hajduk Veljko, ej,
hajduk!... "Glavu dajem, Krajinu ne
dam"!... Moram da idem po pušku.

Stojan:
Nemoj, tata, molim te!

Đurađ:
Ne, ne. Moram da uzmem pušku.

Marko:
Ajđ, djede, da pjevamo...

Pjevaju zajedno s onim sa ekrana
"Raslo mi je..."
Bariju glava pada na sto. Svi ostali
pjevaju, nazdravljaju.

Zatamnjenje.
Odtamnjenje.

Stojan stoji, kao da će pozdravni
govor da drži, digao ruke uvis, pa ih
smiruje, da sjednu, da ga čuju – biće
da baš nešto važno ima da im kaže.

Stojan:
Molim vas, samo malo... Samo
malo... Hoću sad...

Danica:
Nemoj ti, on će da nam kaže.

Stojan se okreće da vidi koji je to
"on" i svi vidimo da na tv ekranu stoji
čovjek (neki voditelj, recimo) i drži
ogroman budilnik u rukama; čeka da i
velika kazaljka stigne do 12.

Stiže.

Muzika (na ekranu, naravno) tuš.
Veselje. Ljubljenje.

Ljube se i u kući Novakovića; svi,
osim gosta, koji još drži glavu na
stolu.

Čestitanja i ljubljenja, pa kad
završe: Stojan budi Barija... S
mukom, s golemom mukom ga budi.

Stojan:
Ej, Bari, Nova godina! Još malo, pa
ćeš da ideš.

Bari se budi. Ustaje... Strese se k'o pokisla kokoš pod strehom, pa se odjednom uspravi i govori – govori kao da je mesečar ili kao da je sad s neke druge planete pao.

Bari se kezi. Glavom klima da potvrdi prevod, pa skače i ljubi Stojana... Stojan se otima.

Marko se sjeti.

Stojan vadi onaj čuveni papir.

Bari:
Oh, no. I feel very good, excellent.
I shall stay here...

Stojan (panično):
Milice, šta reče?!

Milica:
Kaže da mu je lijepo, da mu je odlično ovdje i da će ostati...

Bari (Stojanu u lice):
You are a very nice man. I am very gratefull that you want me to stay with you.

Milica:
I da si ti jedan fin čovjek, gospodin i on ti se zahvaljuje što hoćeš da ga primiš za stalno!

Đurađ:
To samo metak može da riješi. Da idem po pušku?

Marko:
Nemoj. Pokušaćemo diplomatski.

Danica:
Milice, objasni mu da dogovor, ugovor(!) mora da se poštuje.

Đurađ:
Marko, da idem po pušku?

Marko:
Nemoj, nema mnogo do dva...

Stojan:
Ovdje lijepo piše...

Marko:
Piše, ali tek u dva! "A tu oklok. Ju andstend"?

Bari se zanosi i...pet I pada! K'o klada. Ponovo je s glavom na stolu.

Stojan pokušava, ali – slaba vajda.

Marko ispod jelke uzme jedan paket i čita.

Stojanu nezgodno, ne bi on da se baš zamajava s tim djetinjim zajebacijama, ali ako bude neki dobar poklon, što da ne...

Marko je razvezao pantljiku, skinuo ukrasni papir, otvorio kutiju i pokazao da u njoj – nema ničeg!

Marko je već uzeo drugi paket.

Milica otvara slijedeći paket.

Prazan.

Marko otvara još jedan.

Prazan.

Danica:

Ma, da. Može on da želi šta god hoće, u dva dolazi onaj što ga je doveo i... i odvodi ga!

Milica:

Budi ga, tata, da nam podjeli one poklone ispod jelke... Da vidimo šta je ko dobio.

Marko:

Evo, ja ću biti Bari... Milice, prevodi!

Marko:

...Mister Stoujan...

Marko:

...Kongrečlejšn, mister Stoujan.

Stojan:

Zečaj se ti s nekim drugim, a ne s' roditeljem svojim! Sa ocem!

Marko:

Nou Marko! Bari! Bari te zeuza, mister Stoujan...

Danica:

Ako je moje ime negdje napisnao, nemoj da otvaraš.

Marko:

Kasno, lejdi. I u vašu kutiju je, veri uel, zapakovana praznina, mračna, surova, crna praznina!

Đurađ:
Milice, kol'ko još ima do dva? ...
Da ne zadrijemam...

Milica:
Mnogo, djede, mnogo.

Đurađ:
Ako! Moram da čekam, moram da
mu vidim leđa.

Danica:
On ništa nije jeo.

Stojan:
Zato se i napio tako brzo.

Danica:
Da ga odvedeš do kreveta, da
legne, da odmori malo... Da se ne pati
tu na toj stolici?

Stojan:
Nek se pati!

Marko:
Jesi l' ti to samo nehuman il' si i
mudar? ...Tj. znaš da ćeš ga teško
istjerati ako zanoći.

Đurađ:
Ako se odomaći.

Milica:
Tata, a da zoveš onog što ga je
doveo...?

Stojan:
Moram da čekam. Dogovor je do
dva.

Sa ekrana grunu pjesma, koju
Marko još i pojača "Sedamdeset i dva
dana, Sedamdeset i dva dana na mom
srcu leži rana..."

Svi pjevaju, ali ne više s onoliki
elanom.

Marko:
Udri! Udri do zore!

Zatamnjenje.
Odtamnjenje.

Bari, nabaren, još spava; glava mu je još na stolu.

Kamera polako kreće s njegove glave, pa pređe preko stola, gdje vidimo kako na drugoj strani stola Danica zijeva.

Kamera (nezadovoljna onim što je vidjela?) vraća se nazad, pa kad ponovo dođe do Barijeve glave raširi se kadar i vidimo kako iza Barija, na pristojnom odstojanju, stoji Đurađ, stražari, naravn, s puškom kremenjačom o ramenu.

Marko sjedi na trosjedu i ukucava SMS... Televizor ugašen, jelka malo posrnula.

Na Stojanovom ručnom satu je tri sata i 33 minuta. Stojan je pored Milice, koja telefonira; pokušava da pronađe onog što im je doveo Barija. Bezuspješno.

Marko:

Taj što ga je doveo, je l' bio baš onako... Mislim, da nisu neki tipovi zbijali šalu s nama, da nije neka namještaljka...?

Stojan:

Dobro je da nisi pomislio da je skrivena kamera...

Milica:

Možda i jest.

Stojan:

Ama, nije, djeco. Ozbiljna stvar; međunarodna!

Danica:

Ja nešto mislim, Stojane, da samo oni tebe mogu da dobiju telefonom, a ti njih nikad!

Marko:

Bravo! S njima nema dijaloga. Samo oni govore!

Bari se budi. Proteže. Trlja oči.
Češe se, drapa.

Bari se pridiže i kreće prema djedu.

Pritrčava Stojan.

Đurađ nateže pušku.
Bari se smrzo. Trese se.
Ni Stojanu nije lako...

Stojan opet pokazuje onaj papir.

Dovoljno da Bari pobjegne.

Bari:
Good morning.

Đurađ:
Nije "gud". Crno ti je jutro svanulo!

Bari:
Mister Duran (Djuran).

Marko:
Pazi da ti ne zasvira! I to baš
Djuran–Djuran!

Bari:
Mister Duran...

Đurađ:
Odbij!

Stojan:
Nemoj, tata, molim te.

Đurađ:
Odbij!

Stojan:
Nemoj tata, molim te.

Stojan:
Nemoj tata, molim te. Ja sam ga
primio na revers!

Đurađ (Stojanu):
Ako si blesav, poginućeš zajedno s
njim.

Bari:
Mister...

Đurađ:
Još jednu riječ i pucam!

Milica:
Djede...

Đurađ se okrene, tren samo. Koliko da Bari strugne, pobjegne glavom bez obzira.

Kako Bari zalupi vrata za sobom, tako Milica poče da pjeva, a i Đurađ s njom.

Stojan:

A zamisli... A zamisli da nije pobjeg'o, otac bi, kakav je, pucao!...On bi pucao! Zamisli, Danice... Zamisli.

Marko:

Nemoj da zamišljaš, evo metka kod mene u džepu.

Stojan:

On je pobjeg'o od prazne puše?!

Đurađ:

S puškom se nikad ne zna... Kako ide ono "Kad sam bio mlađan lovac jaaaa..."

Ostali prihvataju njegovu pjesmu. Raduju se, veseli su, nisu više ni umorni onako... Živnuli i u pjesmi, i u veselju... Igraju, nazdravljaju...

KRAJ

Duško M. Petrović

VISKI PREDSTAVNIK

Elektronsko izdanje
januar 2010. br. 90

Urednik
Vesna Denčić

@ ETNA - Elektronski časopis za satiru
www.aforizmi.org/etna